

Keramika a porcelán

Charakteristika keramiky:

Jako keramika se označují výrobky z plastických zemin tvarované zastudena, tzn. v mokrému stavu.

Výroba keramiky:

Základní keramické suroviny a jejich význam při vzniku střepu:

- plastické zeminy - kaolín, jíly bělinové a kameninové, hlíny - umožňují zamokra tvarovat výrobek
- křemen - zpevňuje střep, zajišťuje vznik pórovitého střepu
- tavivo - živec, za vysokých teplot se podílí na vzniku nepórovitého střepu

Rozdělení střepů dle savosti

- savé (pórovité) - savost nad 5 %, savost se snižuje glazováním
- nesavé (slnuté) - savost do 5 % (obvykle do 0,5 %)

Výrobní postup - tvarování, sušení, vypalování, glazování, zdobení keramiky

Způsoby tvarování -

Glazura -

význam glazury -

Způsoby dekorování keramiky -

Výrobky zdobené zlatem a Pt nejsou vhodné do mikrovlnné trouby!

Dekorace se dělí podle toho, kam jsou umístěny na:

podglazurní – trvanlivá,

nadglazurní - nižší trvanlivost,

vtavná = inglazed - trvanlivá,

Rozdělení keramiky

1) HRNČINA -

Rozlišujeme: měkkou hrnčinu - užitkovou a dekorativní

tvrdou hrnčinu - užitkovou varnou - snáší T až 400 °C,

Speciální označení:

Majolika. fajáns -

Terakota - neglazovaná hrnčina červenohnědé barvy (římské hrnce, sošky, květináče, dlažba....)

2) BĚLINA (PÓROVINA) -

užití - sanitární keramika, obkládačky, jídelní nádobí

3) KAMENINA -

Druhy kameniny: Barevná a bílá - nádobí

Bílá (DITURVIT) - dlaždice, obkládačky, umyvadla, WC mísy (sanitární keramika)

4) PORCELÁN -

vypaluje se 2 - 3 x za vysokých teplot až 1400 °C

druhy porcelánu dle složení: TVRDÝ = 50 % kaolín + 25 % křemen + 25 % živec

MĚKKÝ = 25 % kaolín + 30 % křemen + 45 % živec

Druhy porcelánu dle tloušťky stěny střepu -

Speciální označení:

KOSTNÍ =

- typické znaky - střep má barvu slonové kosti a je vysoce průsvitný

BAREVNÉ = obsahují ve hmotě barvítka (kovové oxidy)

- typické znaky - barevný střep, čirá glazura, typy – růžový (ČR), modrý, černý a zelený

VARNÝ - zapékací nádoby

Co označují pojmy vztahující se k porcelánu:

- **Krajkový porcelán** - zdobený bavlněnou krajkou namočenou v kaolínové hmotě, krajka při výpalu shoří, ale její struktura zůstane zachována!
- **Prolamovaný porcelán** = zdobený prořezáváním vytvarovaného mokrého výrobku skalpelem
- **Hotelový porcelán** = porcelán se zatavenou dekorací, vzor je velmi trvanlivý, **vhodný do myček**
- **Biskvit** = neglazovaný porcelán, matný
- **Cibulák** = porcelán zdobený Co dekorem pod glazurou, vzor je velmi trvanlivý
Základem vzoru - granátové jablko, pivoňka, astry, bambus, květy broskve - orientální symbolika
- **BONE CHINA** = měkký kostní porcelán

Druhy porcelánu dle použití:

- ozdobný - figurální, vázy, dózy, popelníky ..
- užitkový - stolní a varné nádobí
- technický - laboratorní, izolátory ...

Označování jakosti porcelánu:

Užitkového -

Cibulák z Dubí - 1., 2. a 4. j. - vyznačeny diamantovými škrty na logu

Figurálního -

Vady porcelánu:

výrobní - vady tvaru, dekoru, glazury (Fe tečky, bublinky)

prodejní - praskliny

Zkoušení zboží na prodejně -

Označení jednotlivých keramických výrobků:

jídelní souprava =

jídelní set =

kávová souprava =

přátelská souprava =

mocca set pro 2 osoby =

Římský hrnec =

